

Cím Bevezetés a társadalomtudományokba

Kódok B-DK-103

Hirdető Alapképzések Iskolája

Környezet Tantermi

Alapadatok

Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Kollokvium	5	48	102	Kollokvium	1. félév	Bevezetés a társadalomtudományokba

Ajánlás

A kurzus BA hallgatóknak szól, akik szeretnék megérteni a kortárs társadalmi folyamatokat és azok társadalomtudományi értelmezését.

Rövid leírás

A kurzus bevezetést nyújt a társadalomtudományok alapfogalmaiba és főbb kérdésköreibe, előadásokkal, közös beszélgetésekkel és gyakorlati feladatokkal.

Oktatók

Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Szarvas Márton	Marton.szarvas@g.mome.hu	Társadalomtudós, a kultúra és társadalom kutatója.	Egyeztetés szerint

Félév menete

Heti szeminárium		Órarendi időpontok	
Pl. csoportos és egyéni konzultációk előre meghirdetett menetrend szerint.			
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése			
1	2026.09.07.	A társadalomtudományok története és diszciplináris felosztása, syllabus ismertetés	
2	2026.09.14.	Kutatási módszerek és azok korlátai, adatok kritikai olvasása	
3	2026.09.21.	-	
4	2026.09.28.	Termelés és munka, ipari termelés átalakulása	
5	2026.10.05.	Osztály, rend, státus és társadalmi egyenlőtlenségek	

6	2026.10.12.	Társadalmi nemek és nemi alapú munkamegosztás	
7	2026.10.19.	Város és vidék, kritikai társadalomföldrajz	
8	2026.10.26.	Állam és nemzet történeti és társadalmi vizsgálata	
9	2026.11.02.	Globális rendszerek és gyarmatosítás	
10	2026.11.09.	Művészeti termelés társadalomtudományos megközelítésben	
11	2026.11.16.	Digitalizáció, platformmunka, prekarizáció	
12	2026.11.23.	Klíma, természet, antropocén és kapitalocén	
13	2026.11.30.	Összefoglalás	

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Órai jelenlét	Részvétel	Aktivitás	Folyamatos	
3 kérdés	Beküldés	Reflexió	Félév során	20%
Fogalomtár + prezentáció	Prezentáció	Kidolgozás	Kijelölt óra	20%
Év végi vizsga	Esszé	Reflexió	Év vége	60%
pl. vizsgára bocsátás feltétele), szabadszavas leírás				

Jegyzetek és irodalom
- Hét: A társadalomtudományok története és kortárs diszciplináris felosztása: Megismerkedünk a társadalomtudományos diszciplinák felosztásával (szociológia, antropológia, politológia, közgazdaságtudomány) és a megkülönböztetések kialakulásával. - Syllabusz ismertetése, előadás, diákok kérdései - Etnografikus filmrészletek alapján beszélgetünk a félév kérdéseiről, elvárásokról. - Hét: Kutatási módszerek és azok korlátai: A társadalomtudományos kutatási módszerek (statisztika, terepmunka, interjú) alapvető fogalmaival foglalkozunk. Elsősorban a prezentált adatok kritikai olvasását gyakoroljuk. - Előadás, diákok kérdései - Órai feladat: adatok olvasása, elemzése, kritikája - Hét: Termelés és munka: A tárgyak és áruk termelésének vizsgálatán keresztül foglalkozunk a modern kapitalista társadalom történetével, kialakulásával, alapvető ellentmondásaival. - Előadás, diákok kérdései - Órai feladat: Filmrészletek alapján az ipari termelés átalakulásáról beszélgetünk - Hét: Osztály és társadalmi egyenlőtlenségek: Megismerkedünk a társadalmi egyenlőtlenségeket, ellentmondásokat leíró fogalmakkal (rend, osztály, státus) azok korlátaival. - Előadás, diákok kérdései - Órai feladat: csoportmunka, saját társadalmi életút feldolgozása - Hét: Társadalmi nemek és nemi alapú munkamegosztás: A gender és a társadalmi reprodukció fogalmán keresztül vizsgáljuk a nemi alapú munkamegosztást és a nemek társadalmi konstrukcióját. - Előadás, diákok kérdései - Órai feladat: filmrészletek alapján csoportosan dolgozzuk fel a témát - Hét: Város és vidék: Kritikai társadalomföldrajz leírása mentén elemezzük a modern városi környezet kialakulását annak társadalomformáló erejét a város-vidék közötti egyenlőtlenségeket.

a. Előadás, diákok kérdései b. Órai feladat: filmrészletek alapján dolgozzuk fel a témát
7. Hét: Állam és nemzet: Kapitalista állam kialakulása Nyugat és Kelet Európában. A nemzettel kapcsolatos narratívák és szimbólumok története és az állami intézményrendszerhez való viszonya. a. Előadás, diákok kérdései b. Órai feladat: Filmrészletek alapján dolgozzuk fel a témát
8. Hét: Globális rendszerek és gyarmatosítás: Világrendszer elemzés módszere, a gyarmatosítás a kapitalizmus létrejöttének összefüggései. Kelet-Európa helye a történelemben. a. Előadás, diákok kérdései b. Órai feladat
9. Hét: Művészeti termelés: kultúra és kulturális intézmények társadalomtudományos vizsgálata. a. Előadás, diákok kérdései b. Órai feladat
10. Hét: Digitalizáció: munka átalakulása, platform munka, prekarizáció. A digitális eszközök társadalomformáló hatása.
11. Hét: Klíma és természet: Hogyan alakítja az emberi társadalom a természetet. Klímaváltozás, kapitalocén és antropocén fogalmak. a. Előadás, diákok kérdései b. Órai feladat
12. Összefoglalás

Tanulási eredmények	
Tudás	Alapvető társadalomtudományos fogalmak ismerete.
Képesség	Kortárs társadalmi folyamatok kritikai elemzése.
Attitűd	Társadalmi felelősségvállalás.
Autonómia és felelősségvállalás	Önálló reflexió és szövegértés.

Felmentés
Felmentés adható egyes feladatok alól, egyeztetés alapján.

Tantervi kapcsolatok		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

		Igen/Nem
--	--	----------

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban
A MOME Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata érvényes.

Alapanyagigény	Ki biztosítja?
Nincs külön alapanyagigény.	Hallgató
Eszköz vagy anyagigény 2...	Tech Park / Szak / Hallgató

Egyéb információ, megjegyzések
A kurzus során filmrészletek és közös elemzési feladatok is szerepelnek.